

Univerzitet u Novom Sadu
Filozofski fakultet
Odsek za psihologiju

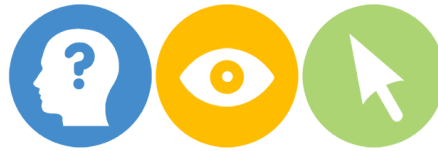

NAUČNO-STRUČNI SKUP
SAVREMENI TRENDovi
U PSIHOLOGIJI

FILOZOFSKI FAKULTET, NOVI SAD
11-13. OKTOBAR 2013.

KNJIGA SAŽETAKA

University of Novi Sad
Faculty of Philosophy
Department of Psychology

SCIENTIFIC-PROFESSIONAL CONFERENCE

CURRENT TRENDS IN PSYCHOLOGY

FACULTY OF PHILOSOPHY, NOVI SAD
OCTOBER 11-13th, 2013

BOOK OF ABSTRACTS

•••••

Darinka Anđelković^a, Nada Ševa^b, Maja Savić^c, Slavica Tutnjević^d

^a Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

^b Institut za pedagoška istraživanja, Beograd

^c Filološki fakultet i Filozofski fakultet, Univerzitet u Beogradu

^d Filozofski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci

Email: danjelk@f.bg.ac.rs

Adaptacija Mekartur-Bejtsovog inventara komunikacionog razvoja (CDI) za srpski jezik

U našoj zemlji upadljiv je nedostatak validnih i standardizovanih psiholoških instrumenata, pogotovo u oblasti ranog jezičkog i komunikacionog razvoja dece. U ovom radu prikazujemo postupak i prve rezultate probne adaptacije za srpski jezik instrumenta koji je već adaptiran za različite jezike i u svetu se široko primenjuje – Mekartur-Bejtsovog inventara komunikacionog razvoja (Fenson, Dale, Reznick, Thal, Bates, Hartung, Pethick, & Reilly, 2007). Instrument se sastoji od dva inventara za roditelje koji se primenjuju zavisno od uzrasta deteta. Prvi inventar Reči i gestovi (CDI I) predviđen je za uzraste od 8-18 meseci i sastavljen je od liste semantički kategorisanih reči i izraza koje dete razume i eventualno koristi, kao i indikatora ponašanja (akcija i gestova) koji ukazuju na razvoj simboličke funkcije i komunikacije. Drugi deo pod nazivom Reči i rečenice (CDI II) predviđen je za uzraste 16-30 meseci i sastoji se takođe od liste reči, ali i pokazatelja gramatičkog (morfološkog i sintaksičkog) razvoja. Planirana je adaptacija oba inventara (CDI I i CDI II) u dve verzije srpskog jezika, ekavskoj i ijekavskoj. Cilj: Istraživanje je imalo dva cilja: a. evaluaciju lingvističke validnosti originalnih stavki instrumenta za primenu na srpskom jeziku i njihovu adaptaciju u odnosu na morfo-sintaksičke specifičnosti i ustaljenu jezičku praksu, i b. evaluaciju razvojno-psihološke validnosti stavki i njihovu adaptaciju u odnosu na empirijske podatke o stvarnom jezičkom razvoju dece koja usvajaju srpski jezik. Metod: Evaluacija je urađena kroz tri postupka: a. selekcija i izmena originalnih engleskih stavki u skladu sa jezičkim specifičnostima srpskog jezika; b. pretraga Srpskog elektronskog korpusa ranog dečijeg govora (Anđelković, Ševa i Moskovljević, 2000) i provera pozicije pojedinačnih stavki u frekvencijskom rečniku dece; c. organizacija ekspertskih i roditeljskih fokus grupa u Beogradu i Banja Luci i procena stavki u odnosu na ustaljenu jezičku praksu. Rezultati: U oba inventara (CDI I i CDI II) ustanovljeni su delovi kod kojih je bila neophodna izmena stavki zbog jezičkih specifičnosti: Imitacija zvukova i životinjskih glasova, Zamenice, Pomoćni i modalni glagoli; u poglavlju gramatike Oblici reči, Nastavci reči, Složenost. Brojne stavke Dečijeg rečnika izmenjene su na osnovu saznanja o jezičkoj praksi i to za obe verzije testa, ekavsku i ijekavsku (Izrazi, Igre i uobičajene radnje, Odeća, Delovi tela, Mali kućni predmeti, Pojmovi i mesta gde se može izaći isl). Izvestan broj stavki je promenjen na osnovu podataka o prisutnosti i frekvenci reči u spontanom dečijem govoru. Najzad, jedan broj stavki je uveden isključivo na osnovu nalaza pretrage korpusa

dečijeg govora (neologizmi). Izmene oba inventara urađene u ovoj fazi adaptacije biće dodatno proveravane daljim terenskim istraživanjima.

Ključne reči: Mekartur-Bejtsov inventar komunikacionog razvoja, CDI, razvoj govora, razvoj komunikacije, srpski jezik

Adaptation of MacArthur-Bates Communicative Development Inventories (CDIs) in Serbian language

MacArthur-Bates Communicative Development Inventories (CDIs) are designed for assessment of language and communicative development of children from early nonverbal communication, to early vocabulary and development of grammar. We present the preliminary results of the first pilot adaptation of CDI inventories (CDI I and CDI II) in Serbian language. The study was aimed at linguistic adaptation of the items for the use in Serbian language, and evaluation of developmental validity of items. The items were evaluated in relation to the real course of language and communicative development by means of two procedures: a. inspection of the Corpus of Early Serbian Child Language in defining the frequency of particular items, and b. organizing two kinds of focus groups (experts and parents) to discuss common verbal communication with children. The results indicated the questionable sections and items in CDIs inventories, and will be used for further adaptation and adjustment.

Keywords: MacArthur-Bates Communicative Development Inventories, CDI, language development, development of communication, Serbian language

.....

Aleksandra Hadžić-Krnetić^a, Tijana Mirović^b

^a *Filozofski fakultet, Univerzitet u Banjoj Luci*

^b *Fakultet Muzičke Umetnosti, Univerzitet u Beogradu*

Email: hadzicsandra@blic.net

Relacije afektivne vezanosti i ranih maladaptivnih šema

Cilj rada predstavlja poređenje dva istraživanja relacija afektivne vezanosti i kognitivnih stilova koje predstavljaju rane maladaptivne šeme (skraćeno: RMŠ), kod dvije uzrasno bliske skupine ispitanika. Jednu od njih predstavljaju studenti, koji bi prema svojim karakteristikama i razvojnim zadacima pripadali poznoj adolescenciji, a u skladu sa teorijom o porodičnim životnim ciklusima i njihovom uticaju na individualni razvoj, a drugu mladi odrasli, za koje bi se očekivalo da su u fazi napuštanja primarne porodice, osamostaljivanja, sticanja finansijske nezavisnosti i formiranja sopstvenih porodica. U prvom istraživanju ispitivane su relacije afektivne vezanosti i RMŠ na uzorku od 911 studenata, a za mjerenje afektivne vezanosti korišten je Upitnik porodične afektivne vezanosti, na osnovu kog se afektivna vezanost određuje kroz postignće na dimenzijama

NAUČNO-STRUČNI SKUP
SAVREMENI TRENDovi U PSIHOLOGIJI 3
KNJIGA SAŽETAKA

PROGRAMSKI ODBOR
doc. dr Petar Čolović, *predsednik*
doc. dr Jasmina Pekić, *sekretar*
prof. dr Jasmina Kodžopeljić
prof. dr Snežana Smederevac
prof. dr Ljiljana Mihić
prof. dr Mikloš Biro
prof. dr Slobodan Marković
doc. dr Ivana Mihić
doc. dr Goran Opačić
doc. dr Vladimir Hedrih
doc. dr Veljko Jovanović

ORGANIZACIONI ODBOR
dr Boris Popov, *predsednik*
doc. dr Vladimir Mihić
doc. dr Dejan Pajić
mr Jelena Matanović
Bojana Dinić, MA
Marina Oros, MA
Jelena Radanović, MA

IZDAVAČ
Filozofski fakultet Univerziteta u Novom Sadu
Dr Zorana Đinđića 2, Novi Sad

ZA IZDAVAČA
prof. dr Ivana Živančević Sekeruš, dekan

DIZAJN I PRIPREMA
Dejan Pajić i Bojana Dinić

Novi Sad, 2013.

CIP – Каталогизација у публикацији
Библиотека Матице Српске, Нови Сад

159.9(048.3)

**НАУЧНО-стручни скуп Савремени трендови у психологији (2013 ;
Нови Сад)**

Knjiga sažetaka [Elektronski izvor] / Naučno-stručni
skup Savremeni trendovi u psihologiji, Novi Sad, 11-13.
oktobar 2013.. - Novi Sad : Filozofski fakultet, 2013

Način dostupa (URL): <http://www.psihologija.edu.rs/skup>. -
Nasl. sa naslovnog ekrana. - Opis zasnovan na stanju na dan:
8.10.2013. - Rezimeji na engl. jeziku uz većinu radova.

ISBN 978-86-6065-174-9

a) Психологија - Апстракти
COBISS.SR-ID 280936711